

Sygn. akt **III C 517/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 24 stycznia 2022 rok

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Mariusz Solka
Protokolant	sekretarz sądowy Magdalena Luwierska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2022 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) S.A. w W.**;

przeciwko pozwanej **I. S.**;

o zapłatę;

orzeka:

- zasądza od pozwanej **I. S.** na rzecz powoda **Banku (...) S.A. w W.**, kwotę **61.393,74 (sześćdziesiąt jeden tysięcy, trzysta dziewięćdziesiąt trzy, 74/100) złotych**, wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, nie wyższych jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 21 lutego 2019 roku do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- obciąża strony kosztami procesu oraz kosztami sądowymi po połowie, zaś ich szczegółowe wyliczenie pozostawia do decyzji referendarza sądowego.---

/-/ Sędzia SO Mariusz Solka

III C 1615/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 stycznia 2022 r. (k.231)

Pozwem z dnia 29 lipca 2019 r. (data stempla k.48) powód wniósł o zasądzenie od pozwanej łącznej kwoty 122 091, 65 zł, na którą składają się:

- należność główna 119 787,89 zł;

b) odsetki umowne naliczone od 1.10.2018 r. do 23 grudnia 2018 r.: 431,80 zł według stopy procentowej zgodnie z załączonym wyciągiem z Ksiąg Banku;

c) odsetki za opóźnienie naliczone za okres od 3.10.2018 r. do 24.12.2018 r.: 8,84 zł naliczone wg stopy procentowej zgodnie z załączonym wyciągiem z Ksiąg Banku;

d) odsetki za opóźnienie naliczone za okres od 25 grudnia 2018 r. do 20 lutego 2019 r.: 1863,12 zł naliczone wg stopy procentowej zgodnie z załączonym wyciągiem z Ksiąg Banku

Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej dalszych odsetek umownych za opóźnienie (przeteterminowanych) do kwoty należności głównej 119 787,89 zł od dnia 21.02.2019 r. do dnia zapłaty naliczanych i obliczanych wg zmiennej stopy procentowej zgodnie z postanowieniami Umowy, Cennikiem usług oraz art. 481 §2-2¹ k.c., naliczane w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg Banku do dnia efektywnego zaspokojenia wierzytelności Banku (pozew k.3-4).

Argumentując swoje stanowisko powód wskazał, że udzielił pozwanej kredytu na podstawie umowy (...) nr (...) zawartej bezpośrednio z Bankiem w dniu 25 listopada 2014 r. ewidencjonowanej na rachunku bankowym nr (...). Dalej powód wskazał, że wypowiedział przedmiotową umowę kredytu hipotecznego pismem z dnia 08 listopada 2018 r. wysłanym na adres zameldowania i adres korespondencyjny pozwanej. Korespondencja skierowana do pozwanej została odebrana osobiście. Pomimo upływu terminu wypowiedzenia pozwana nie dokonała spłaty swojego zobowiązania (uzasadnienie pozwu k.3-4).

Pismem z dnia 12 września 2019 r. (k.61-61v) powód doprecyzował swoje żądanie wskazując, że wnosi o zasądzenie od pozwanej:

1. łącznej kwoty 122 091,65 zł na którą składają się:

a) należność główna 119 787,89 zł;

b) odsetki umowne naliczone od należności głównej za okres od 1.10.2018 r. do 23.12. 2018 r.- 431,80 zł- wyliczone zgodnie z wyciągiem z ksiąg banku;

c) odsetki umowne naliczone od zadłużenia przeteterminowanego naliczone przed wypowiedzeniem za okres od 03.10.2018 r. do 24.12.2018 r.: 8,84 zł- wyliczone zgodnie z załączonym wyciągiem z ksiąg banku;

d) odsetki umowne naliczone od zadłużenia przeteterminowanego po wypowiedzeniu za okres od 25.12.2018 r. do 20.02.2019 r.: 1863,12 zł wyliczone zgodnie z załączonym wyciągiem z ksiąg banku;

2. zasądzenie dalszych umownych odsetek za opóźnienie (przeteterminowane) w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonych od kwoty należności głównej tj. 119 787, 89 zł od dnia 21.02.2019 r. do dnia zapłaty (pismo k.61).

Pozwana uznała powództwo co do zasady. Wskazała, że kredyt miała wypłacony w złotych, jak również kredyt został spłacany w złotych. Pozwana nie spłacała kredytu w walucie. Pozwana oświadczyła, że nie spłaca kredytu, a mieszkanie, na które został zaciągnięty kredyt zostało zajęte i zlicytowane. Pozwana oświadczyła, że kredyt był zabezpieczony hipoteką (stanowisko pozwanej- protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2020 r. k.83).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Bank (...) S.A. z siedzibą w W. trudni się m.in. działalnością związaną z pośrednictwem pieniężnym, działalnością holdingów finansowych, działalnością maklerską związaną z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, działalnością agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalnością związaną z zarządzaniem funduszami (KRS. 21).

W dniu 25 listopada 2014 r. pomiędzy Bank (...) SA. z siedzibą w W. (dalej zamiennie „Bank”), a pozwaną I. S. została zawarta umowa kredytu (...) nr (...) (dalej zamiennie „Kredytobiorca”)(umowa k.31-33).

Na podstawie umowy Bank udzielił Kredytobiorcy kredytu w wysokości 117 201,02 zł, a Kredytobiorca zobowiązał się do jego wykorzystania zgodnie z warunkami umowy. Kredyt został udzielony na okres od 25-11-2004 r. do 25-11-2039 r. (§1, §4 umowy k.31-32).

Zgodnie z zapisami umowy kredyt miał zostać spłacony w 420 równych ratach spłaty, które zawierały malejącą część odsetek oraz malejącą część raty kapitałowej. O dotrzymaniu terminu spłaty kredytu decydowała data wpływu środków na rachunek, zaś kredytobiorca zobowiązany był zasilać co miesiąc rachunek środkami w wysokości wystarczającej do spłaty bieżącej raty kredytu (§8 ust. 3,4,6 k.32 umowy).

Zawarty przez pozwaną kredyt przeznaczony był na: 1) nabycie prawa własności do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w P., przy ul. (...); 2) refinansowanie poniesionych wydatków w ciągu ostatnich 12 miesięcy na w/w cel (§3 umowy k.31).

Zgodnie z §7 ust. 1 kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej opartej na stopie referencyjnej LIBOR 6M dla CHF, powiększonej o stałą marżę Banku w wysokości 2,25 p.p, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 3,05 % w stosunku rocznym. Szczegółowe zasady ustalania wysokości i zmiany oprocentowania oraz naliczania odsetek od salda zadłużenia zostały uregulowane w Regulaminie (§7 umowy k.32).

Kredytobiorca zobowiązany był do spłaty kredytu wraz z odsetkami oraz opłatami i prowizjami wynikającymi z Umowy w wysokości określonej w Cenniku (...) (§8 umowy).

Zabezpieczeniem spłaty kredytu była ustanowiona hipoteka kaucyjna do sumy 234 402,04 zł na nieruchomości, cesja praw z polisy ubezpieczenia na życie, cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych (§9).

W §10 umowy Kredytobiorca oświadczył, iż w zakresie roszczeń Banku wynikających z tytułu udzielenia kredytu poddaje się egzekucji oraz wyraża zgodę na wystawienie przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 293 002,55 zł.

Integralną częścią umowy stanowił Regulamin oraz Cennik (...).

Zgodnie z obowiązującym w dacie zawarcia umowy Regulaminem kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej w Banku (...) S.A.- kredyt został udzielony w PLN, a kredyt mógł być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku (...) (§3 Regulaminu k.14v).

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, na podstawie stopy referencyjnej powiększonej o marżę zgodnie z umową kredytu. Odsetki naliczane były za każdy dzień od salda zadłużenia, przy założeniu, że rok ma 360 dni, a każdy miesiąc 30 dni (§6 Regulaminu k.16v).

Zgodnie z zapisami Regulaminu kredytobiorca zobowiązany był zapłacić wszelkie opłaty i prowizje należne Bankowi w związku z zawarciem umowy kredytu. Kredytobiorca zobowiązał się zwrócić wszelkie koszty, poniesione przez Bank w związku z realizacją umowy kredytu, łącznie z kosztami związanymi z ustanowieniem prawnych zabezpieczeń kredytu, w tym również udzielenia Bankowi pełnomocnictwa (§8 Regulaminu k.17).

W przypadku nie spłacenia przez Kredytobiorcę w terminie raty spłaty wynikającej z umowy kredytu, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym. W przypadku przeterminowania raty odsetkowej Bank miał prawo naliczać odsetki od chwili wytoczenia o nie powództwa. W przypadku kredytu w walucie obcej, Bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonywał przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych.

Od wymagalnego kapitału wyrażonego w PLN bank naliczał dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych (§10 Regulaminu k.18).

Z kolei w przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej lub w innych przypadkach zgodnie z przepisami prawa Bank mógł:

- 1) obniżyć kwotę przyznanego kredytu;
- 2) wstrzymać uruchomienie kredytu (transzy kredytu)
- 3) zażądać dodatkowego zabezpieczenia spłaty wierzytelności;
- 4) wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, po czym dochodzić zaspokojenia swoich roszczeń w drodze postępowania egzekucyjnego, w szczególności z nieruchomości wskazanej w umowie kredytu jako zabezpieczenie spłaty kredyt (§18 regulaminu k.20v).

Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu kredytobiorca zobowiązany był do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami i innymi należnymi Bankowi opłatami (§18 ust.9 Regulaminu k.20v).

W przypadku niespłacenia w terminie raty kredytu wynikającej z umowy, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym. Bank naliczał od wymagalnego kapitału odsetki według stopy określonej w aktualnym cenniku. Oprocentowanie karne wynosiło 10 % (cennik k.13)

W dniu 8 listopada 2018 r., w związku z niedotrzymaniem terminów płatności przez pozwaną, Bank wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, wzywając jednocześnie pozwaną do zapłaty kwoty 31220,40 CHF, w tym kwotę 31030,99 CHF tytułem kapitału, 139,42 CHF tytułem przeterminowanego kapitału, kwotę 41,34 CHF tytułem odsetek umownych, odsetek umownych naliczonych do dnia 7.11.2018 w kwocie 8.20 CHF, odsetki od kapitału przeterminowanego w kwocie 0,45 CHF. Wypowiedzenie umowy zostało doręczone do pozwanej w dniu 21.11.2018 roku (wypowiedzenie umowy kredytu k.44 -47 wraz z potwierdzeniem odbioru). Pozwana nie zakwestionowała wypowiedzenia umowy dokonanej przez Bank.

W związku z wypowiedzeniem umowy kredytu i postawieniem całej należności w stan wymagalności powód- Bank (...) S.A. pismem z dnia 21 lutego 2019 r. wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 122 091,65 zł, w tym:

- należność główna: 119 787,89 zł co stanowi równowartość 31 170,41 CHF;
- odsetki umowne naliczone od należności głównej od 01.10.2018 r. do 23 grudnia 2018 r.: 431,80 zł co stanowi równowartość 12,36 CHF;
- odsetki przeterminowane/karne naliczone od należności głównej za okres od 03.10.2018 r. do 24 grudnia 2018 r.: 8,84 zł, co stanowi równowartość 2,30 CHF;
- odsetki przeterminowane/karne naliczone (po przewalutowaniu kredytu) od należności głównej za okres 25-12-2018 r. do 20.02.2019 r.: 1863,12 zł (przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k.40-43).

W dniu 21 lutego 2019 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg banku, podpisany przez umocowane osoby, stwierdzający zadłużenie pozwanej I. S. na ten dzień na łączną kwotę 122 091,65 zł, w tym: 119 787,89 zł – tytułem należności głównej co stanowi równowartość 31 170,41 CHF; odsetki umowne naliczone od należności głównej od 1.10.2018 r. do 23.12.2018 r.-431,80 zł co stanowi równowartość 112,36 CHF, odsetki przeterminowane/karne naliczone od należności głównej za okres od 3.10.2018 r. do 24 grudnia 2018 r.-8 ,84 zł co stanowi równowartość 2,30 CHF; odsetki przeterminowane/karne naliczone (po przewalutowaniu kredytu) od należności głównej za okres od 25-12-2018 r. do 20-02-2019 r.-1863,12 zł. (wyciąg z ksiąg bankowych k.37).

Pozwana jest świadoma skutków zaciągniętego kredytu, wie, że kredyt musi być spłacony. Pozwana obecnie nie spłaca kredytu. (wyjaśnienia pozwanej- protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2020 r. k.83).

Mieszkanie, na które został zaciągnięty przedmiotowy kredyt zostało zajęte i zlicytowane (wyjaśnienia pozwanej-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2020 r. k.83, postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie k.94, zajęcie wierzytelności k.95). Kwota przeznaczona w planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości należna wierzycielowi hipotecznemu Bank (...) S.A. z siedzibą w W., została złożona na rachunki sum depozytowych ministra finansów w wysokości 116 810,69 zł do czasu przedstawienia tytułu wykonawczego (pismo Komornika Sądowego T. R. k.149).

Pozwana chce spłacić kredyt, oprócz wierzyciela hipotecznego nie ma innych wierzycieli (stanowisko pozwanej-protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2021 r. k.230).

Z tytułu zaciągniętego kredytu pozwana dokonała spłaty raty kapitałowej w wysokości 45 922,06 zł Do dnia sporządzenia wyciągu z ksiąg bankowych Banku tj. do dnia 21 lutego 2019 r. nadpłata pozwanej części raty kapitałowej kredytu- wynosiła 9 885,22 zł (opinia biegłego sądowego M. K. k.158-167). Spłata kredytu przez pozwaną dokonywana była w PLN (zestawienie transakcji k.112-115).

Zadłużenie pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 21 lutego 2019 r. wynosi 71 278,96 zł, które zostało ustalone jako różnica pomiędzy udzielonym kredytem w wysokości 117 201,02 zł, a rozliczeniem wpłat pozwanej z tytułu spłaty raty kapitałowej w wysokości 45 922,06 zł. Zarówno na dzień wypowiedzenia umowy kredytowej (08.11.2018) oraz na dzień skutkujący wypowiedzeniem umowy (21.12.2018 r.) pozwana nie zalegała z zapłatą rat kredytowych (opinia uzupełniająca biegłego sądowego M. K. k.217).

Zobowiązanie pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 21.02.2019 r., pomniejszonego o nadpłatę w związku z pominięciem postanowień umownych w zakresie indeksacji do CHF wynosi 61 393,74 zł (opinia uzupełniająca biegłego sądowego M. K. k.217).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony. W ocenie Sądu dokumenty te stanowią wiarygodne dowody na okoliczność istnienia zobowiązania z tytułu kredytu. Sąd nie znalazł żadnych podstaw, by kwestionować autentyczność dokumentów i istnienie stosunku prawnego łączącego obie strony.

Za wiarygodne Sąd uznał dokumenty w postaci postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie T. R., zawiadomienia o zajęciu wierzytelności, odpisu z księgi wieczystej, albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w zakresie ustawowo przyznanych im prerogatyw, w przypisanej prawem formie.

Co się zaś tyczy wyciągu z ksiąg bankowych, został on sporządzony zgodnie z wymogami przepisu art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe tj. podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzony pieczęcią banku (k.37).

Faktem jest, że w 2013 r. dokonano zmiany w ustawie prawo bankowe, dodając ust. 1a, zgodnie z treścią którego moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1 art. 95 prawa bankowego, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Obecne brzmienie powołanego przepisu jest wynikiem obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r. (P 7/09, Dz. U. Nr 72, poz. 388), w którym uznano, że art. 95 ust. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075) w związku z art. 244 § 1 i art. 252 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), w części, w jakiej nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych

w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji RP oraz za niezgodny z art. 20 Konstytucji RP.

W wykonaniu obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroków TK z dnia 15 marca 2011 r. (P 7/09) oraz z dnia 11 lipca 2011 r. (P 1/10), z dniem 20 lipca 2013 r. znowelizowano prawo bankowe poprzez dodanie w jego art. 95 ust. 1a przesądającego, że moc prawna dokumentów urzędowych w postaci ksiąg rachunkowych banków i sporządzonych na ich podstawie wyciągów oraz innych oświadczeń podpisanych przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności, nie obowiązują w postępowaniu cywilnym. Dokumenty wskazane w ust. 1 komentowanego przepisu nie korzystają z przywilejów wynikających z domniemania prawdziwości i domniemania autentyczności właściwych dokumentom urzędowym przewidzianych w szczególności w art. 252 k.p.c. (przeniesienie ciężaru dowodu na zaprzeczającego prawdziwości dokumentu).

W związku z powyższym, aktualnie wyciąg z ksiąg rachunkowych banku winien być traktowany jako dokument prywatny, co oznacza, iż nie stanowi on dowodu zawartych w nim informacji, a jedynie wyjaśnienie stanowiące poparcie stanowiska strony, która je przedłożyła. Przepis art. 245 k.p.c. zawiera domniemanie, które powinien uwzględnić sąd, iż osoba, która złożyła podpis na dokumencie prywatnym złożyła zawarte w nim oświadczenie. W świetle przepisu art. 234 k.p.c. domniemania ustanowione przez prawo wiążą sąd; mogą być jednak obalone, ilekroć ustawa tego nie wyłącza. Nie oznacza to, że moc dowodowa dokumentu prywatnego ogranicza się do konsekwencji wynikających z przewidzianego w art. 245 k.p.c. domniemania. W pozostałym bowiem zakresie – nieobjętym tym domniemaniem – moc dowodowa dokumentu prywatnego podlega ocenie przez sąd zgodnie z regułami zawartymi w art. 233 § 1 k.p.c., tak jak każdego innego dowodu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 roku, III CSK 66/13, LEX nr 1463871). Przyjmuje się przy tym, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, nr 10, poz. 200; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499).

W niniejszej sprawie Sąd przeprowadził również dowód z opinii biegłego sądowego ds. księgowości i rachunkowości na okoliczność ustalenia wysokości należności powodowego Banku na dzień wystawienia wyciągu z ksiąg z dnia 21 lutego 2019 r. w tym prawidłowości wyliczenia wskazanych tam kwot z tytułu należności głównej oraz odsetek umownych i za opóźnienie, wyliczonej z pominięciem postanowień umownych, w zakresie indeksacji do CHF (odrębny dopisek o indeksacji CHF k.31, rozbieżność z umową k.89) umowy o kredyt (...) przy założeniu, iż strony zawarły pierwotną umowę w złotych polskich bez przeliczenia wypłaconych kwot na walutę indeksowaną i również spłata następowała bezpośrednio w złotych polskich, przy uwzględnieniu oprocentowania wynikającego z umowy oraz spłat kredytu dokonanych przez pozwaną; w przypadku spłacania raty bezpośrednio w walucie przy zastosowaniu kursu średniego NBP z daty spłaty. Ponadto Sąd przeprowadził również dowód z opinii uzupełniającej na okoliczność jednoznacznego wyliczenia zobowiązania pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału i ewentualnie odsetek, pomniejszonego o ewentualną nadpłatę w związku z pominięciem postanowień umownych w zakresie indeksacji do CHF.

Zdaniem biegłego do dnia sporządzenia wyciągu z ksiąg bankowych Banku tj. do dnia 21 lutego 2019 r. nadpłata części raty kapitałowej kredytu po dokonaniu spłat wymagalnego kapitału oraz części odsetkowej rat kredytu wynosiła 9 885,22 zł. Biegła wskazała, że zadłużenie pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 21.02.2019 r. wynosi 71 278,96 zł co zostało ustalone jako różnica pomiędzy udzielonym kredytem w wysokości 117 201,02 zł, a rozliczeniem wpłat pozwanej z tytułu raty kapitałowej w wysokości 45 922,06 zł. Biegła wskazała również, że zobowiązanie pozwanej

powinno zostać pomniejszone o dokonaną nadpłatę należności głównej w kwocie 9885,22 zł. Finalnie biegła określiła zobowiązanie pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 21.02.2019 r. na kwotę 61 393,74 zł.

Oceniając opinię biegłego ds. księgowości i rachunkowości (k158-163, k. 216-217), Sąd uznał ją za rzetelną, kompleksową i jednoznaczną, odpowiadającą w pełni na zadane pytania. Zwrócić należy uwagę, iż żadna ze stron nie zakwestionowała opinii biegłego ani płynących z niej wniosków w związku z czym uznać należy te okoliczności za niesporne.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 122 091,65 zł, na którą składają się należność główna: 119 787,89 zł; odsetki umowne naliczone od należności głównej za okres od 1.10.2018 r. do 23 grudnia 2018 r.- 431,80 zł; odsetki umowne naliczone od zadłużenia przeterminowanego naliczone przed wypowiedzeniem za okres od 03.10.2018 r. do 24 grudnia 2018 r.-8.84 zł; odsetki umowne naliczone od zadłużenia przeterminowanego po wypowiedzeniu za okres od 25.12.2018 r. do 20.02.2019 r.- 1863,12 zł. Powód wskazał również, że zobowiązanie pozwanej wynika z tytułu umowy o (...) nr (...), zaś na podstawie zawartej umowy strony umówiły się, że całkowita kwota kredytu wnosi 117 201,02 zł PLN indeksowanego do CHF. Zdaniem powoda w treści Umowy w §2 ust.2 zastosowano odrębny dopisek świadczący o indeksacji w stosunku do CHF, który został zaakceptowany przez pozwaną. Również z przedłożonego do akt sprawy wyciągu z ksiąg rachunkowych Banku nr CIF: (...) wynika, że kredyt został potraktowany jako indeksowany a następnie zobowiązanie wobec Banku przewalutowane według kursu CHF.

W ocenie Sądu nie sposób zgodzić się z twierdzeniem powoda, że strony zawarły umowę kredytu indeksowanego do CHF. Zważyć należy- co zresztą wskazał sam powód- przedłożony przez powoda odpis umowy zawierał odrębny dopisek świadczący o indeksacji (k.31). Niemniej jednak w przedłożonej przez stronę powodową umowie zachodzi rozbieżność z umową przedłożoną przez samą pozwaną (k.89), w której to na próżno szukać jakiegokolwiek zapisu świadczącego o indeksacji kwoty do CHF.

W tym miejscu wskazać należy, że uregulowanie indeksacji do CHF musi wynikać bezpośrednio z zawartej umowy. Pozwana zaciągnęła kredyt w polskich złotych, czyli taki, w którym jego kwota jest wyrażona w walucie polskiej. To bowiem w polskich złotych kredyt został wypłacony i w takiej walucie był również spłacany. Dla ustalenia tego w jakiej walucie został udzielony miało znaczenie to jaka konkretnie kwota i w jakiej walucie została udostępniona drugiej stronie i wykorzystywana faktycznie przez kontrahenta Banku. Podstawowe znaczenie dla ustalenia kwoty i waluty kredytu ma to w jaki sposób środki pieniężne i w jakiej walucie zostały udostępnione i spłacane przez kredytobiorcę. W analizowanej umowie zarówno wypłata kredytu nastąpiła w złotych polskich, kwota określona w tej walucie została przekazana kredytobiorcy do wykorzystania jak i spłata miała nastąpić w złotych polskich. W ocenie Sądu w umowie brak było uregulowania, w jaki sposób bank miał ustalać kursy walut.

Co istotne z treści Regulaminu obowiązującego w dniu zawarcia przedmiotowej umowy (§3 ust. 2) wynika, że kredyt może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli kursów walut. Takie uregulowanie nie wynika jednak z umowy. Regulamin oraz umowa nie wskazywała sposobu ustalenia kursu walutowego zarówno w odniesieniu do początkowego przeliczenia wartości kredytu jak i poszczególnych rat. W ocenie Sądu kredyt udzielony pozwanej uznać należało za kredyt złotowy nie zawierający klauzuli waloryzacyjnej.

Zwrócić należy na istotną rozbieżność pomiędzy wersjami umów przedłożonymi przez obie strony (k.31, k.89). Odrębny dopisek wskazujący na indeksację do CHF który widnieje na egzemplarzu Banku nie jest w żadnym zakresie parafowany ani opisany na dole strony, analogiczny zapis nie znajduje się także na egzemplarzu umowy przedstawionym przez Pozwaną. Wskazać należy, iż Bank jako profesjonalistę w obrocie gospodarczym obciąża obowiązek takiego przygotowania umowy aby jej treść nie była rozbieżna z ustaleniami stron a nadto aby oba egzemplarze umowne były identyczne. Tymczasem w przedmiotowej sprawie, egzemplarze umowy stron, w zasadniczym i istotnym zakresie się różnią i w sposób bezpośredni wpływają na zobowiązania i uprawnienia stron. Bank nie może upatrywać

skutków prawnych dla siebie korzystnych z uregulowań umownych co do których nie może jednoznacznie wykazać i udowodnić, że zostały zgodnie przez strony ustalone. Przedmiotowa rozbieżność w obu egzemplarzach umowy nie pozwala na ustalenie, kto, kiedy i w jakim zakresie dopisał adnotację co do indeksacji do CHF, a także czy było to objęte zgodą powódki. W ocenie Sądu takowe praktyki w profesjonalnym obrocie gospodarczym są niedopuszczalne, zaś wszystkie tego rodzaju dopiski umowne muszą być uznane za nieistniejące i nie ustalone w procesie kontraktowym.

Umowa, z której powód wywodzi swoje roszczenie, stanowi umowę nazwaną – umowę kredytu, zdefiniowaną w treści przepisu art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, zgodnie z którym, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zgodnie z art. 75 prawa bankowego – ust. 1. w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. 2. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni.

Zdaniem Sądu dokumenty złożone przez strony wykazują istnienie i wymagalność roszczenia, jakie wynika ze stosunku prawnego łączącego powoda z pozwaną na podstawie umowy kredytu.

Nie budzi także w ocenie Sądu żadnych wątpliwości, iż umowa nie była prawidłowo realizowana przez pozwaną w zakresie terminowości spłaty kredytu, a w późniejszym okresie zaniechania w ogóle spłaty kredytu czego konsekwencją było wypowiedzenie umowy przez powoda dokonane pismem z dnia 08.11.2018 r. Okoliczności te wprost wynikają z analizy przedłożonych przez powoda dokumentów a mianowicie – harmonogramu spłat kredytu (k.112-115), wyciąg bankowy (k.37), wypowiedzenie umowy kredytu (k.44-46), które to dokumenty nie były kwestionowane przez pozwaną. Materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy - także w kontekście stanowiska pozwanej, przyznającej istnienie zadłużenia- jest wystarczający, aby ustalić odpowiedzialność pozwanej.

W niniejszej sprawie bezsporne były okoliczności zawarcia umowy, braku spłaty rat kredytu przez pozwaną, wypowiedzenia umowy. Uprawnienie Banku do wypowiedzenia umowy znajdowało umocowanie w prawie bankowym oraz zawartej przez strony umowie. Pozwana nie wykonała obciążającego ją zobowiązania do terminowej spłaty kredytu, co uprawniało powoda do dokonania wypowiedzenia i postawienia całej nieuregulowanej dotychczas kwoty kredytu – po upływie okresu wypowiedzenia - w stan wymagalności.

Strona pozwana nie przeczyła okolicznościom wynikającym z przedłożonych przez powoda dokumentów. W sprawie nie kwestionowane było zatem, że powód posiada wobec pozwanej wymagalną wierzytelność. Wręcz przeciwnie, pozwana sama przyznała na rozprawie w dniu 25 czerwca 2020 r., że „co do zasady uznaje powództwo, bo wiem że muszę spłacić kredyt” (83),

Umowa określała warunki, na jakich została zawarta, w tym w szczególności precyzowała kwestię spłaty zadłużenia oraz jej wypowiedzenia przez bank. Nie budzi wątpliwości fakt, iż pozwana zaprzestała regulowania zobowiązań wynikających z zawartej umowy, popadając w konsekwencji w zwłokę w tym zakresie. Zgodnie z umową oraz Regulaminem – w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej lub w innych przypadkach zgodnie z przepisami prawa Bank może wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, po czym dochodzić zaspokojenia swoich roszczeń w drodze postępowania egzekucyjnego, w szczególności z nieruchomości wskazanej w umowie kredytu jako zabezpieczenie (§19 ust. 1 Regulaminu). Pismem z dnia 08 listopada 2018 r. powód skutecznie wypowiedział umowę kredytu, a przedmiotowe wypowiedzenie nigdy nie zostało przez pozwaną zakwestionowane. Wprawdzie jak wynika z opinii biegłej, przy uwzględnieniu założeń poczynionych przez Sąd i pominięciu zapisów umownych odnoszących się do indeksacji CHF, wystąpiła u pozwanej nadpłata z tytułu spłaty należności głównej kredytu w kwocie 9.885,22 zł (k.158), jednakże różnica taka będzie zawsze występować z uwagi na przyjmowanie

przez Bank w czasie spłaty kredytu innego wskaźnika do określania zadłużenia pozwanej (indeksacji do CHF). W sytuacji zatem gdyby nawet nie wystąpiłyby przesłanki do wypowiedzenia umowy z uwagi na faktyczny brak zadłużenia pozwanej uzasadniającego takowe wypowiedzenie, to jednak faktem jest, iż umowa została wypowiedziana i że wypowiedzenie to nie zostało przez pozwaną w żadnym zakresie zakwestionowane. Wręcz następczo można wskazać, iż pozwana zgadza się z tym wypowiedzeniem, gdyż zaprzestała obsługi i spłacania tegoż kredytu. W świetle powyższych okoliczności, w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, iż umowa została skutecznie wypowiedziana i istnieje konieczność jej rozliczenia.

Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia kredytu przez bank powoduje, że po upływie terminu wypowiedzenia stosunek prawny kredytu ulega rozwiązaniu, a kredytobiorca ma obowiązek spłaty kredytu, wraz z odsetkami i innymi kosztami (w tym prowizją), w dniu rozwiązania umowy (upływu terminu wypowiedzenia), jeśli kredyt został mu już wypłacony (por. np. W. Pyziół, Prawo bankowe, s. 251). Po tej dacie bank może też skorzystać z przyjętych zabezpieczeń i przez wykonanie wynikających z nich uprawnień doprowadzić do zaspokojenia swojej wierzytelności. Jeśli kredytobiorca nie spłaci długu po upływie terminu wypowiedzenia, bank jest też uprawniony do dochodzenia roszczenia, w tym na drodze egzekucyjnej.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 k.c. to na stronie, która wywodzi z jakiegoś faktu korzystne dla siebie skutki prawne spoczywa ciężar dowodzenia tych faktów, w związku z czym powinna ona dostarczyć w tej mierze materiał dowodowy. W ocenie Sądu powód sprostał ciężarowi wykazania zasadności powództwa. Zdaniem Sądu powód nie wykazał jednak wysokości dochodzonego w sprawie roszczenia. Jak już zostało wskazane powyżej, w ocenie Sądu zawarta przez strony umowa była umową kredytu złotowego, nie zaś indeksowanego kursem waluty CHF. Sąd podzielił wnioski płynące z opinii biegłego, który ustalił wysokość zadłużenia pozwanej z pominięciem postanowień umownych w zakresie indeksacji do CHF. Zobowiązanie pozwanej z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 21 lutego 2019 r. pomniejszonego o nadpłatę w związku z pominięciem postanowień umownych w zakresie indeksacji do CHF wynosiło 61 393,74 zł.

Z uwagi na powyższe, zważywszy na istnienie zobowiązania pozwanej względem powoda, powództwo podlegało uwzględnieniu w zakresie żądania kwoty 61 393,74 zł tytułem należności głównej. Dlatego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 61 393,74 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej, nie wyższych jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 21 lutego 2019 r. (tj. od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg rachunkowych Banku) do dnia zapłaty w pozostałym zakresie powództwo oddalając.

Oceniając z kolei zasadność zgłoszonego żądania w zakresie roszczenia odsetkowego, zważyć należało, że w myśl art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Z treści powołanego przepisu wynika, że źródło powstania odsetek może być różne, przy czym niewątpliwie strony z racji swobody w kształtowaniu treści stosunku zobowiązaniowego uprawnione są do zastrzeżenia w treści czynności prawnej obowiązku ich zapłaty. Wówczas – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie - obowiązek ten będzie wynikał z treści łączącej strony umowy. Na gruncie § 2¹ przytoczonej wyżej normy prawnej, ustawodawca wskazał, że maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne), statuując w ten sposób definicję odsetek maksymalnych. Jeżeli zaś wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (art. 359 § 2² kc).

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z art. 481 § 2 k.c. jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Nie powinno budzić żadnych wątpliwości, iż umowa kredytu była umową odpłatną, zaś wynagrodzeniem Banku miało być oprocentowanie umowne ustalone w umowie kredytu. Zawarta pomiędzy stronami umowa *expressis verbis*

zawierała regulację, że kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej opartej na stopie referencyjnej LIBOR 6M dla CHF, powiększonej o stałą marżę Banku w wysokości 2, 25 p.p., która w dniu zawarcia Umowy zgodnie z Cennikiem (...) wynosi 3,05 % w stosunku rocznym (§7 ust.1 umowy k.32). Zgodnie z §10 ust. 3 Regulaminu Bank naliczał od wymagalnego kapitału odsetki według stopy określonej w aktualnym cenniku dla zadłużenia przeterminowanego. Oprocentowanie karne wynosiło 10 %, oprocentowanie karne stanowiło czterokrotność stopy lombardowej NBP (cennik k.13).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie 1 wyroku.

Wobec braku wykazania przez powoda wysokości roszczenia dochodzonego pozwem przedstawionym w wyciągu z ksiąg rachunkowych Banku, jak również wobec przyjęcia przez Sąd, że zawarta umowa kredytu była umową kredytu złotowego nie zaś indeksowanego do CHF- w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu (punkt 2 wyroku).

O kosztach procesu na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku, rozstrzygając o zasadach ich poniesienia przez strony w ten sposób, że obciążył strony kosztami procesu po połowie, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.

/-/ Sędzia SO Mariusz Solka

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

(...)